Autoriteit
Consument & Markt

Ministerie van Economische Zaken
De heer H. Kamp
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Den Haag, 28 NOV. 2013

Aantal bijlage(n): 1
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: ACM/DE/2013/206220
Contactpersoon:
Onderwerp: 13.0831.38 Beantwoording ACM - vragen kamer behandeling wetsvoorstel 33777

Geachte heer Kamp,

Bij brief van 27 november heeft de vaste commissie voor Economische Zaken u verzocht om in het kader van de behandelng van het wetsvoorstel volumecorrectie nettarieven voor de energie-intensieve industrie een aantal vragen ter beantwoordng voor te leggen aan Autoriteit Consument en Markt (ACM).

Hierbij ontvangt u de antwoorden van ACM, waarbij de volgorde van de door de vaste commissie gestelde vragen zijn aangehouden. Ik verzoek u deze uiterlijk vrijdag door te geleiden aan de vaste commissie.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

dr. F.J.H. Don
Bestuurslid

Pagina 1/1
Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag
T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55
info @acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl

Autoriteit
Consument & Markt

BIJLAGE

1. Wordt de bedrijfstijdberekening die in het wetsvoorstel wordt voorgesteld ook op dezelfde manier in Duitsland gehanteerd?

Nee, in Duitsland wordt de bedrijfstijd berekend door het werkelijke jaarverbruik te delen door de maximale vermogen dat in een jaar aan het net wordt onttrokken. Dit In tegenstelling tot het systeem in het wetsvoorstel waarbij de bedrijfstijd wordt berekend met een naar de gehele dag geëxtrapoleerd verbrulk in de daluren. Zie ook de memorie van toelichting, pagina 3 (kamerstuk 33777, nr. 3).

2. Is het Duitse systeem, met drie schalen gebaseerd op uitsluitend de bedrijfstijd en met één minimale verbruiksgrens, niet eenvoudiger uitvoerbaar en handhaafbaar dan het in het wetsvoorstel voorgestelde Nederlandse systeem?

In Duitsland wordt de korting – voor aangeslotene met een minimaal verbruik van 10 GWh - bepaald op basis van een minimale bedrijfstijd waarboven de aangeslotene slechts een deel van de gepubliceerde nettarieven hoeft te betalen. Het systeem hanteert daardoor drie schalen waarbinnen grootverbruikers een toenemende korting van 80% via 85% naar 90% op hun nettarieven ontvangen. Het Duitse systeem lijkt eenvoudiger uitvoerbaar omdat een groep een vaste korting krijgt terwijl in het wetsvoorstel elke grootverbruiker z'n eigen kortingspercentage krijgt. ACM betwijfelt of het Duitse systeem ook beter handhaafbaar is vanwege het feit dat de gehanteerde grenzen in juridische procedures eerder als arbitrair kunnen worden beschouwd.

3. Wat is het precieze herverdelingseffect van het afschaffen van de systeemdiensten en waar komen de (eventuele) kosten daarvan terecht?

De inkomsten uit het systeemdienstentarief bedragen landelijk circa €120 miljoen per jaar. Thans worden de kosten voor systeemdiensten over verbruikers verdeeld naar rato van het energieverbrulk (kWh). Na afschaffing van het systeemdienstentarief worden de kosten integraal met de kosten voor de transportdiensten naar rato van het capaciteitsverbruik (kW) verdeeld. Dit is relatief gunstig voor verbruikers die hun capaciteit bovengemiddeld benutten (waaronder de energie-intensieve industrie) en relatief ongunstig voor andere verbruikers. Aangezien de kosten voor de systeemdiensten ten opzichte van de totale transportkosten relatief klein zijn (circa 4%) zijn de verwachte herverdelingseffecten beperkt. Voor consumenten is het effect beperkt tot enkele euro's. De effecten voor individuele afnemers kent ACM niet.

4. Heeft de ACM voldoende tijd gehad om een goed oordeel te kunnen vormen over het (gewijzigde) wetsvoorstel?

Uit de 'Regeling gegevensuitwisseling ACM en Ministers' volgt dat ACM een termijn van vier weken heeft voor een uitvoerings- en handhaafbaarheidstoets (UHT) bij een wetsvoorstel. In bijzondere gevallen kunnen de minister en ACM in onderling overleg een andere termijn vaststellen. De minister heeft ACM bij wijze van uitzondering verzocht om binnen een week de UHT uit te brengen. Gelet op deze korte termijn heeft ACM slechts op hoofdlijnen haar beoordeling kunnen maken. Nadere bestudering van het wetsvoorstel heeft niet tot andere inzichten of opmerkingen geleid dan neergelegd in de UHT. Daarbij zij opgemerkt dat naar aanleiding van de UHT de minister besloten heeft de samenvoeging van het transporttarief en het systeemdienstentarief pas met ingang van 1 januari 2015 plaats te laten vinden, in plaats van op 1 januari 2014. Verder is ACM door de minister op de hoogte gebracht van een nota van wijziging om de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel te verbeteren (zie ook het antwoord onder vraag 6).

5. Is het gewijzigde wetsvoorstel naar mening van de ACM in overeenstemming met het Europees recht?

In de UHT heeft ACM een aantal vragen opgeworpen over de verenigbaarheid van het wetsvoorstel met het Europese recht. ACM constateert dat de minister in de antwoorden op uw Kamervragen uitvoerig is ingegaan op die verenigbaarheid. Met de toelichting is een betere onderbouwing gegeven waarom de energie-intensieve industrie volgens de Minister een gunstige bijdrage levert aan de netstabiliteit. De toelichting geeft evenwel geen nadere kwantitatieve onderbouwing van de relatie tussen het verbruiksprofiel van de energie-intensieve industrie en de mate waarin dat bijdraagt aan de beperking van de netkosten. Gelet hierop zijn de zorgen van ACM omtrent de verenigbaarheid met het Europees recht niet geheel weggenomen.
ACM acht het in het kader van de handhaafbaarheid van belang, dat de verstrekte kortingen in overeenstemming zijn met Europees recht. Hierbij merkt ACM op dat de vraag of het wetsvoorstel in overeenstemming is met Europees recht uiteindelijk ter beoordeling staat aan de nationale rechter of het Hof van Justitie van de Europese Unie.

6. Hoe beoordeelt de ACM de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het gewijzigde wetsvoorstel, zoals dat nu aanhangig is gemaakt bij de Kamer?

ACM beoordeelt de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het gewijzigde voorstel in beginsel als positief. De Minister heeft mede naar aanleiding van de UHT de datum van inwerkingtreding van de samenvoeging van het systeemdienstentarief en transporttarief uitgesteld. Dit geeft de sector evenals ACM de gelegenheid om de regeling te betrekken in de processen voor het vaststellen van de tariefbesluiten. Daarnaast heeft de minister een nota van wijziging voorgesteld om de liquiditeitstekorten die ontstaan voor de regionale netbeheerders door het wetsvoorstel op te lossen. ACM is verheugd kennis te nemen van deze nota van wijziging. Deze wijziging zorgt ervoor dat het wetsvoorstel beter uitvoerbaar is.
Uit het wetsvoorstel volgt dat de netbeheerders de kortingen die voortvloeien uit de volumecorrectieregeling aan afnemers verstrekken. ACM is vooralsnog onbekend met welke nadere administratieve regels de netbeheerders nodig hebben om de uitvoering van de regeling mogelijk te maken.
In zijn algemeenheid geldt dat door het samenvoegen van het transporttarief en systeemdienstentarief ACM in de toekomst kan volstaan met één tariefbesluit voor de systeemtaak en de transporttaak. Dit is een lichte vereenvoudiging. Dit laat echter onverlet dat beide taken een

eigen methode van regulering kennen die door ACM zullen moeten worden vastgesteld. Daarnaast ontstaan uitvoeringslasten voor ACM doordat jaarlijks de gederfde inkomsten van de netbeheerders door het verstrekken van de kortingen dienen te worden betrokken in de tarieven door middel van verrekeningen. Om die verrekeningen op zorgvuldige wijze te kunnen vaststellen, dienen de verstrekte kortingen gecontroleerd te worden.

7. Is naar mening van de ACM bij het gewijzigde wetsvoorstel voldoende duidelijk hoe de bijdrage aan de netstabiliteit zich verhoudt tot de hoge bedrijfstijd en verbruik van de energie-intensieve industrie, hoeveel deze in de praktijk bedraagt en of dit het in de wet voorgestelde onderscheid tussen gebruikers rechtvaardigt?

ACM heeft kennis genomen van de gewijzigde memorie van toelichting en de nota naar aanleiding van het verslag waarin de minister aanvullend heeft toegelicht hoe de bijdrage van grootverbruikers aan de netstabiliteit de in de wet voorgestelde volumekorting rechtvaardigt.
Netstabiliteit wordt in de wetenschap gedefinieerd als het vermogen van het (elektriciteitsvoorzienings)systeem om na een verstoring - bijvoorbeeld een plotselinge verandering in productie of afname en ook de uitval van een netelement - weer terug te keren in een stabiele situatie. ACM ondersteunt de toelichting van de minister in de context van de huidige situatie waarbij grootschalige productie de afname dient te volgen en dat de netstabiliteit gediend is bij een vlak profiel en het verkleinen van het verschil tussen het verbruik in de dal en piekuren. In de nabije toekomst verwacht ACM dat door de inpassing van minder stuurbare vormen van productie uit wind- en zonne-energie noodzakelijk zal worden dat de afname in staat moet zijn om de aangeboden productie te kunnen volgen (vraagsturing). Deze omstandigheid wordt niet in het wetsvoorstel betrokken.
ACM kan geen uitspraak doen hoeveel de bijdrage van de grootverbruikers aan de netstabiliteit bedraagt en of dit het in het wetsvoorstel opgenomen onderscheid rechtvaardigt. Het exacte verbruik en de bedrijfstijden van de verschillende individuele grootverbruikers zijn niet bij ACM bekend. Evenmin is bekend welke bijdrage aan de kostenefficiëntie het vlakke verbruik van de grootverbruikers voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet oplevert.

8. Kan de ACM inzicht geven in de effecten van de gevolgen op langere termijn (v.b. bedrijfsvoering en investeringen energie-intensieve industrie en netbeheerders) als gevolg van de in het wetsvoorstel beoogde wijzigingen?

Voor het samenvoegen van het systeemdienstentarief en het transporttarief geldt dat als gevolg hiervan de tariefstructuur eenvoudiger wordt. ACM verwacht dat de administratieve lasten voor netbeheerders daardoor lager worden. Andere lange termijn effecten zijn gezien de beperkte financiële effecten niet te verwachten.
Voor het onderdeel van de volumecorrectieregeling wordt verwacht dat deze bijdraagt aan een gelijker speelveld ten opzichte van Duitsland. Voor de netbeheerders verwacht ACM geen lange termijn effecten voor bijvoorbeeld investeringen omdat de totale inkomsten niet wijzigen. Wel brengt de volumecorrectie administratieve lasten met zich voor de sector.

Autoriteit
Consument & Markt

9. Welk perspectief ziet de ACM om in Europees verband te komen tot een gelijk speelveld bij de regulering van de transportnetten voor stroom en gas?

ACM is van mening dat marktverstorende elementen, bij voorkeur een Europese oplossing verdienen. Een gelijk speelveld in de Europese energiemarkt is een van de pijlers van het zogeheten 'derde energiepakket'. Dit pakket van maatregelen is op 1 juli 2012 geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. Onderdeel van het derde pakket zijn Europese netcodes welke tot doel hebben de uiteenlopende nationale regels voor het netgebruik zoveel mogelijk te harmoniseren en belemmeringen voor de grensoverschrijdende handel weg te nemen. ACM werkt samen met andere toezichthouders en netbeheerders aan het ontwikkelen van deze netcodes. Daarbij zet ACM zich ook in voor Europese oplossingen voor nationale marktverstorende elementen.
Een voorbeeld hiervan is het gezamenlijk optreden van de vijf centraal West Europese landen in het Penta overleg dragen. De eerste successen daarvan zijn de gelijke lange termijn veilingen van capaciteit op grensverbindingen en de marktkoppeling tussen deze landen in 2010, met een uitbreiding tot Scandinavië en Groot Brittannië per 2011. Uitbreiding van deze marktkoppeling tot geheel noordwest Europa staat gepland voor februari 2014.